Politikerinitiativ – Angående hembesök vid försörjningsstöd

Sveriges sociala sammanhållning bygger på ömsesidig tillit människor emellan. Tilliten bygger på vetskapen om att var och en arbetar och gör rätt för sig, utifrån de förutsättningar man har. Innan man kräver sin rätt, ska man också göra sin plikt. För att inte rasera förtroendet för välfärdsstaten är det viktigt att motverka allt missbruk av det sociala skyddsnätet.

Ekonomiskt bistånd ska vara ett sista skyddsnät när inga andra inkomster finns. Den demografiska utvecklingen och den historiskt låga BNP-tillväxten i Sverige utmanar kommunen ekonomiskt. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökar nu i Nacka. Det innebär både större utanförskap och högre kostnader. Därför är vi i Alliansen överens om att krafttag måste vidtas för att bryta utvecklingen.

En del i detta arbete är användandet av hembesök vid försörjningsstöd. Syftet med hembesök är tvåfaldigt, att upptäcka ekonomiska oegentligheter och att upptäcka missförhållanden så att stöd kan erbjudas tidigare. Det är därför ett viktigt komplement till både den digitala kontrollen av biståndsansökningar och den fysiska kontrollen hos en karriärvägledare. Det ger handläggaren möjligheten att på plats kunna följa upp om den biståndssökande t.ex. bor i bostaden, hur många personer som bor där eller om någon del av bostaden hyrs ut utan att motsvarande intäkt redovisas. Det är med andra ord en nödvändighet för att kunna skapa ett rättvisande underlag om den enskildes rätt till bistånd.

Därför bör hembesök erbjudas alla nya personer som ansöker om försörjningsstöd, och dessutom erbjudas även i pågående ärenden. Besöken måste göras på ett sådant sätt att det inte kränker den enskildes skydd enligt bestämmelser i regeringsformen och Europakonventionen. Det innebär bland annat att besöken inte får ske påtvingat eller oanmält. Hembesök har med framgång införts i ett flertal vitt skilda kommuner, så som Solna, Växjö och Sundbyberg. Denna modell bör appliceras även i Nacka.

- Arbets- och företagsnämnden ger direktören i uppdrag att utreda de praktiska och legala förutsättningarna för att regelmässigt genomföra hembesök hos personer som söker ekonomiskt bistånd.
- Arbets- och företagsnämnden ger direktören i uppdrag att ta fram en tidsplan för när regelmässiga hembesök kan införas, och vilka extra resurser det skulle kräva.
- Arbets- och företagsnämnden ger direktören i uppdrag att återkoppla de två ovan punkterna senast till sammanträdet i april.

Alliansen i arbets- och företagsnämnden

¹ Socialstyrelsen. 2013. *Ekonomiskt bistånd – Handbok för socialtjänsten.* Sid 117.